

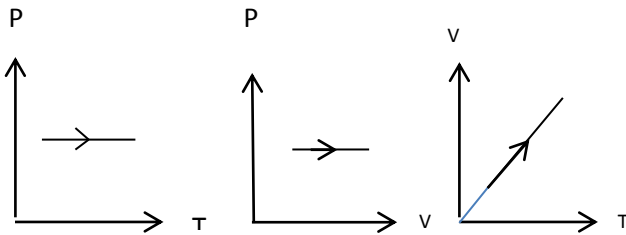
فرایند هم فشار:

در این فرایند فشار ثابت است و با تغییرات دما، حجم هم تغییر می کند. در فرایند هم فشار، دما و حجم با هم رابطه ی مستقیم دارند.

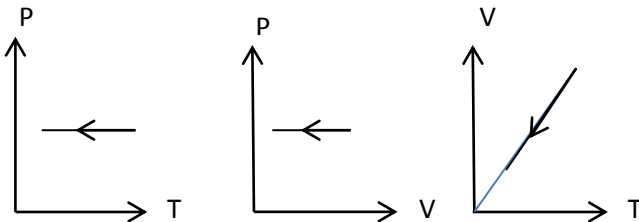
$$PV=nRT \longrightarrow V=\left(\frac{nR}{P}\right)T \longrightarrow \frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2}$$

نمودارهای هم فشار:

الف) انبساط

ب) تراکم

نکته: در نمودار $V - T$ فرایند هم فشار، شیب نمودار عبارت است از: $\left(\frac{nR}{P}\right)$ ، یعنی شیب نمودار $V-T$ با فشار رابطه عکس دارد، هرچه شیب خط بیشتر باشد فرایند ترمودینامیکی در فشار کمتری رخ میدهد و بالعکس.

کار در فرایند هم فشار

کار محیط روی دستگاه در فرایند هم فشار، از رابطه ی زیر بدست می آید: $W = -P\Delta V$ طبق این رابطه هرگاه :

الف) تراکم داشته باشیم در این صورت $W > 0$

ب) انبساط داشته باشیم در این صورت $W < 0$

ج) نکته مهم این است مقدار W کار محیط روی دستگاه را مشخص می کند و کار دستگاه روی محیط همواره قرینه ی مقدار W است. $W' = -W$

د) برای یافتن کار در فرایند هم فشار، علاوه بر استفاده از فرمول بالا، می توانیم مساحت زیر نمودار $P-V$ را بیابیم.

گرما در فرایند هم فشار:

$$Q = n c_p \Delta T$$

در فرمول بالا C_p ظرفیت گرمایی مولی در فشار ثابت است و واحد آن $\frac{J}{mol.k}$ است.

برای گازهای تک اتمی و دو اتمی و چند اتمی گرما از روابط زیر بدست می آید:

$$Q = \frac{5}{2} n R \Delta T = \frac{5}{2} P \Delta V = -\frac{5}{2} W \quad \text{تک اتمی}$$

$$Q = \frac{7}{2} n R \Delta T = \frac{7}{2} P \Delta V = -\frac{7}{2} W \quad \text{دو اتمی}$$

$$Q = \frac{9}{2} n R \Delta T = \frac{9}{2} P \Delta V = -\frac{9}{2} W \quad \text{چند اتمی}$$

نکته

1) در فرایند هم فشار همواره اندازه ی گرمای مبادله شده از اندازه ی کار بیشتر است:

$$|Q| > |W|$$

2) در فرایند هم فشار همواره علامت Q و w خلاف هم است.

تغییر انرژی درونی:

بر طبق قانون اول ترمودینامیک (قانون پایستگی انرژی) رابطه ی بین گرما و کار به صورت زیر تعریف می شود:

$\Delta U = Q + W$ ، با جاگذاری مقدار Q برحسب W که در رابطه های بالا بدست آوردیم، به فرمول های زیر می رسیم:

$$\Delta U = -\frac{3}{2}W \quad \text{تک اتمی:}$$

$$\Delta U = -\frac{5}{2}W \quad \text{دو اتمی:}$$

$$\Delta U = -\frac{7}{2}W \quad \text{چند اتمی:}$$